

POLGÁR ERNŐ

**A CLOTILDE SZALON
SALOON CLOTILDE
DER SALON „CLOTILDE”**

**POLGÁR ERNŐ
A CLOTILDE SZALON
SALOON CLOTILDE
DER SALON „CLOTILDE”**

Humanista Írók Társasága
Budapest
2015

Ernő Polgár writer's Wikipedia pages:

English: https://en.wikipedia.org/wiki/Erno_Polgar

German: https://de.wikipedia.org/wiki/Ern%C5%91_Polg%C3%A1r

Hungarian: https://hu.wikipedia.org/wiki/Polg%C3%A1r_Ern%C5%91

Italian: https://it.wikipedia.org/wiki/Ern%C5%91_Polg%C3%A1r

TARTALOM / CONTENTS / INHALT

Clotilde Szalon
Saloon Clotilde
Der Salon „Clotilde“

Clotilde Szalon

/Dráma egy felvonásban/

Szereplők:

FOGORVOS

NŐ

A fogorvos jól öltözött, idős úr. Ízlésesen berendezett lakása nappalijában kinyitja az ablakot. Beszűrődik az utcazaj, becsapja, a rádióhoz megy, s bekapcsolja. Csajkovszkij b-moll zongoraversenye szól. Leül a fotelba, szivart vesz elő a dozból, és rágyújt. Valaki csönget.

FOGORVOS: *(bentről kiált)* Ma már nem rendelek!

NŐ: *(kintről hangosan)* Tudok olvasni!!!

FOGORVOS: Akkor holnap jöjjön! Késő este van. Nincs órája?!

NŐ: Nem jövök holnap! Engedjen be!

FOGORVOS: Ha nem megy el, rendőrt hívok!

NŐ: Hívjon! *(sziszegve)* Még ő fenyegetőzik!

FOGORVOS: Tessék?

NŐ: *(szelídebben)* Szeretnék bemenni!

FOGORVOS: Az asszisztensnőm már hazament.

NŐ: Nem akarok fogat tömetni. Beszélni szeretnék magával!

FOGORVOS: *(kinyitja az ajtót, ötven év körüli hölgy áll a körfolyosón)* Tessék!

NŐ: Na végre!

FOGORVOS: Jó estét! Nem ezt akarta mondani?

NŐ: Nem. Akárkinek csak úgy nem köszönök.

FOGORVOS: Beszélni szeretne velem, és még csak nem is köszön?

NŐ: Nem.

FOGORVOS: *(bevezeti a látogatót a nappaliba)* Orvos vagyok, hozzászoktam, hogy a legváratlanabb pillanatokban zavarnak. De hogy ne is köszönjenek! S hogy be se mutatkozzanak, ez sok!

NŐ: Ki mondta magának azt, hogy nem mutatkozom be?

FOGORVOS: Valóban nem mondta. *(hellyel kínálja)* Leül?... Nos? Akkor tehát kihez volna szerencsém?

NŐ: Mary Rose vagyok. Amerikai újságíró.

FOGORVOS: Nem mondja?

NŐ: Kéri az igazolványomat?

FOGORVOS: Nem vagyok útlevelellenőr! Viszont az roppant módon érdekelne, hogy ha ön amerikai, az miképp lehetséges, hogy ilyen kiválóan beszél magyarul?

NŐ: Úgy lehetséges, tisztelt uram, hogy magyar származású vagyok. S nem felejtettem el az anyanyelvemet. Tetszik ezt érteni?

FOGORVOS: Majdnem mindenki magyar származású!

NŐ: Térjünk a tárgyra! A második világháború a témám.

FOGORVOS: Nem markolt egy kicsit nagyot, hölgyem?

NŐ: Nem. Mert engem csupán egy részlet érdekel, báró úr, amiről a történelemkönyvek nem tesznek említést.

FOGORVOS: *(meglepődik)* Ma már nincsenek bárók! És mégis mi lenne az, ami Önt foglalkoztatja?

NŐ: Sztójay Döme a deportáló miniszterelnök és gazdasági csúcsminisztere, a hitvalló katolikusnak ismert Imrédy Béla vajon tudtak arról, hogy négyezer magyar keresztény nőt toboroztak és szállítottak tábori bordélyokba?

FOGORVOS: *(mérgesen ugrik fel a helyéről)* Miért tőlem kérdezi?

NŐ: Ártatlan utcalányokat szállítottak el! A terézvárosi Clotilde Szalon összes kurváját elvitték!

FOGORVOS *(idegesen járkal, harapdálja az ajkát, s kifakad)* Nem tudok válaszolni a kérdéseire!

NŐ: Maga volt a Clotilde Szalon fogorvosa.

FOGORVOS: Elég! *(kiabál)* Hagyja abba! Nem válaszolok a kérdéseire! Nem hívtam ide magát! Hagyja el azonnal a lakásomat!

NŐ: Madame Clotilde zsidó nőket bújtatott bordélyházban!

FOGORVOS: *(ordít)* Fejezze be, kérem! És távozzon!

NŐ: A kurvákkal együtt a szalonban bújtatott Rózsa lányokat is deportálták. Erről sem tudott?

FOGORVOS: *(a báró elsápad)* Tudtam... *(sír)* A feleségemről és a kicsi Máriáról van szó... *(erőtlenül a rekamiéra esik, a rosszulléttől fuldokolva kérdezi)* Most boldog?... Menjen el!

NŐ: *(kiszalad a nappaliból, s egy pohár vízzel a kezében jön vissza)* Igya meg!

FOGORVOS: Mi ez?

NŐ: Víz.

FOGORVOS: Öntsön hozzá whiskyt!

NŐ: Tessék.

FOGORVOS: Köszönöm.

NŐ: A felesége nincs itthon?

FOGORVOS: Tévedésből a feleségemet is elvitték.

NŐ: És nem jött vissza?

FOGORVOS: Nem.

Nő: És nem nősült meg újra?

FOGORVOS: Nem... De most már tényleg fejezze be, kérem!

NŐ: Bocsásson meg!

(Hosszú csend után)

NŐ: Értem.

(Feláll, a férfit figyelve, a falról egy levesz egy fényképet. Magához öleli, de amikor az orvos hátranéz, megijed, s leejti.)

NŐ: Bocsánat!

FOGORVOS: *(dühösen)* Mit művel Maga itt?

NŐ: Véletlen volt. Bocsánatot kérek!

FOGORVOS: Tudja, ki van a képen?

NŐ: Tudom.

FOGORVOS: *(megdöbben)* Honnan tudja?! Ki küldte magát ide? Kicsoda maga voltaképpen?

NŐ: Ne izgassa fel magát! Kímélnie kell a szívét. Az orvosok magának ezt már gyermekkorában megmondták.

FOGORVOS: Ezt is tudja?

NŐ: Kicsoda maga? Ezt akarta kérdezni, ugye?!

FOGORVOS: Ezt... *(lehajol és felveszi a bekeretezett képet)*. A kislányom fényképe.

NŐ: Kislánya?! Klára huszonnégy éves volt, Mária pedig tizennégy. Csak nem azt akarja mondani, hogy a felesége tíz éves korában szült? Ez még Afrikában se divat!

FOGORVOS: Jó... nem az én lányom volt, igaz! De az ember nemcsak a vér szerinti gyermekét tekintheti sajátjának!

NŐ: Bocsásson meg!

FOGORVOS: Én voltam az apja... Tíz éves volt, amikor a szülei autóbalesetben meghaltak. *(sírva)* A kislány volt a mindenünk.

NŐ: Akkor miért? *(a sírással erőlködve)* Akkor miért küldte a halálba őket?

FOGORVOS: *(kiabálva)* Nem vagyok bűnös! *(fuldokolva)* Szerencsétlen vagyok!... Érti?!
Egy szerencsétlen!!!

NŐ: Miért küldte őket Madame Clotilde nyilvánosházába?

FOGORVOS: Az évszázad ötletének tartottam. Zsidó nőket kuplerájban elbújtatni! *(iszik)* Madame Clotilde régi ismerősöm volt, s vele együtt kezdtük előkészíteni elbújtatásukat... S amikor egyre ijesztőbb lett a pesti zsidók helyzete, valóban bűvőhellyé vált a Clotilde Szalon. *(maga elé mered)* Klára ugrándozott örömeiben, ha örömmel nevezhetem az életben maradás – akkor egyetlennek vélt – lehetőségét.

NŐ: S akkor mivel magyarázza, hogy Prónay különítményesei, SS-katonák kíséretében jelentek meg a szalonban, s egyenesen a Rózsa lányok szobájának titkos bejáratához siettek?...

FOGORVOS: *(megdöbbenve)* Micsoda?!

NŐ: Belökték az ajtót. A lányokat rugdosva terelték a bárba. „Kik ezek?” – kiabáltak. „Ó, ezek igen finom úri kurvák, kérem!” felelte a takarítónő.

FOGORVOS: *(maga elé motyogva)* Egy hét alatt öszültem bele az egészbe! A frontszolgálatot is talán azért éltem túl, mert valójában nem akartam élni... Később hazatérve jó ideig aztán be sem tudtam menni a szobáikba! Most is csak akkor megyek be, ha a takarítónő behív valami ürüggyel.

NŐ: *(csodálkozva)* Takaríttatja a szobáikat?

FOGORVOS: Takarítatom. Bemehet. Megnézheti.

NŐ: *(kinyitja az egyik ajtót és ámulattal)* Ó!

FOGORVOS: Ez a szoba Máriáé. Menjen be! Nézze meg! *(a nő belép, a báró folytatja)* Úgy hagytam mindent, ahogy volt. Nem nyúltam semmihez. Ha a takarítónő valamit máshová tesz, azonnal visszarakom. *(könnybe lábad a szeme)* Várom haza őket...

NŐ: *(sírva fakad)* Ha várja őket, s ha már itt vannak, miért nem öleli meg őket? *(kezében egy babával kilép a szobából).*

FOGORVOS: *(megdöbben)* Miket beszél?

NŐ: *(zokog)* Úgy, ahogy én ölelem az én drága babámat!

FOGORVOS: Mária?!

NŐ: *(sír)* Papa! *(kis szünet után)* Súlyos percek telnek el, s te nem is sejtod, hogy ki vagyok?! *(a sírástól nehezen szólal meg)* Papa!...

FOGORVOS: Kicsikém! Máriám!

NŐ: A kicsit Mária meghalt... amikor az első német tiszt...

FOGORVOS: Nem! Erről nem akarok hallani! *(magához szorítja)* Kérlek, erről ne beszélj! *(Sokáig mozdulatlanul álltak, és sírtak.)*

NŐ: *(szipogva)* Mindent el kell mondanom neked! Belehalok, ha nem tehetem.

FOGORVOS: *(bólint)* Figyelek.

NŐ: *(újra sír)* Négy hónapja temettem el a férjemet.

FOGORVOS: *(sóhaj)* Ó, csillagom! *(Megcsókolja, leülteti, s egy pohár vizet itat vele)* Mondj el mindent, kérlek!

Nő: *(szipogva)* Férjemet, Dr. Robert Gordon... szülei Berlinből, Hitler elől menekültek Amerikába. Robert New Yorkban kezdett dolgozni, mint szülész-nőgyógyász. Az európai évek után azonban nem érezte jól magát abban a Európától távoli országban, és jelentkezett katoniorvosnak, hogy visszatérhessen. A partra szálló amerikai egységek jól felszerelt kórházakat alakítottak ki. Magam is Robert betege voltam. Nagyon kedves és jámbor fiú volt. Hívó zsidó. Sokat beszélgettünk a kórházban. Megértettük egymást. Egyszer, jól emlékszem, éppen kiment a sábesz, ő nagy csokor virággal állított be a sátramba. Zavarban volt, s nagyon körülmenyesen, de megkérte a kezemet. „Tudod, Robert, hogy én már nem szülhetek neked gyermekeket. „Tudom, drágám – válaszolta –, hiszen én operáltalak” – mondta, és először nevetünk, majd sírtunk.

FOGORVOS: Klárát is ő kezelte?

NŐ: Nem.

FOGORVOS: Ő veled volt?

NŐ: Nem tudod? Tényleg nem tudod?

FOGORVOS: *(falfehér arccal)* Mit? Úgy hallottam, hogy együtt maradtatok.

NŐ: Valóban. Egy ideig. De aztán... ne haragudj, de nem akarok erről beszélni!

FOGORVOS: Kérlek! Könyörögve kérlek! Egyszer még utoljára, beszélned kell! *(letérdel elé, s megfogja a kezét)* Kérlek! Tudnom kell az igazat! Báruch Ha Sém!

NŐ: *(kiált)* Nem akarom!

FOGORVOS: Jeanette, egy hazatért kurtizán azt mondta, hogy Klára beteg lett. Kórházban halt meg. Kérlek, mondd el, mi történt vele?

NŐ: A náci kórházba szállították, de ott...

FOGORVOS: Ott? *(biztatja)* Nos? Ott?

NŐ: A kezelőorvos rájött, hogy...

FOGORVOS: Folytasd!

NŐ: *(kiabál)* Nehéz a felfogásod! Arra jött rá, hogy zsidó!

FOGORVOS: És?!! *(csókolgatja a kezét)* És?!!

NŐ: *(kiabálva)* És! És! És! Mit és?!!! Koncentrációs táborba szállították! És!!!

FOGORVOS: *(könnybe lábadt szemmel)* Értem.

NŐ: *(hosszú csend után)* És CIKLON B!

FOGORVOS: Tudnom kellett! Ne haragudj!

(Sokáig hallgatnak)

NŐ: *(szólal meg)* Robert halála után úgy éreztem: megfulladok. Csak azért volt minden szép, mert Robert velem volt.

FOGORVOS: Mindent otthagytál?

NŐ: Mindent. Hazajöttem.

FOGORVOS: Kicsim! Jól tetted.

NŐ: S mindaz az a szenvedés, amire évtizedekig nem gondoltam, a repülőgépen mind eszembe jutott. A gyermekkor! Klára! Te! A szereteted, amivel elhalmoztál! A háború! A tábori élet! *(sírva fakad)* Papa! Minden összekuszálódott bennem! Segíts nekem! Kérlek! *(bocsánatkérően néz)* Téged is kezdtelek gyűlölni!

FOGORVOS: Most már ne gondolj erre, angyalkám!

NŐ: Meg tudsz nekem bocsátani?

FOGORVOS: Nem tettél semmit, amit meg kellene bocsátanom!

NŐ: Köszönöm, papa! S nem haragszol, hogy a háború után feléd se néztem? *(szünet után)* Milyen ember lett belőlem? Egyedül maradok és hozzád menekülök?

FOGORVOS: Hazataláltál. Hazajöttél. *(mutatja)* Az a szobád. Minden a tiéd. Nézz körül!

NŐ: *(szípg)* Levelet se írtam neked!

FOGORVOS: Ne vádold magad! Egy nagyszerű ember mellett, Báruch Ha Sém, a világ másik végén, elfelejtetted, ami veled történt.

NŐ: *(súgja)* Olyan jó hallani a hangod! *(megöleli a bárót)*

FOGORVOS: *(nevet és jönnek a könnyei)* Lehet így évtizedeket fiatalodni?

NŐ: Nem értelek.

FOGORVOS: Kislánykoromban bújtál így hozzám. De már elfelejtetted.

NŐ: *(kicsordulnak a könnyei)* Azért annyira jó!

(A történetek a néhai bárót annyira felkavarják, hogy egész testében remeg. Az ablakhoz siet, kinyitja, és mélyen szívja magába a friss levegőt. Odakint villámlik, dörög az ég, fúj a szél, s zuhogni kezd az eső.)

FOGORVOS: Van Isten?

NŐ: Gorkij írja, ha hiszel, van.

Saloon Clotilde

(Translated by Anna Feuer)

Characters

DENTIST

WOMAN

Takes place in Budapest, in Újlipótváros - a quarter of Budapest mostly inhabited by Jewish people -, in the very beginning of the '90s.

The dentist is a well-dressed, elderly man. He opens the window in his stylishly furnished living room, the noise coming from the streets can be heard, closes it, goes to the radio and turns it on. Tchajkovsky's b-minor Piano Concerto is playing. He sits down in the armchair, takes a cigar out of the box and lights it.

Someone rings the door bell.

DENTIST (*yelling from inside*) I've already finished for today!

WOMAN (*from outside loudly*) I can read!

DENTIST Then please come back tomorrow! It's already late. Don't you have a watch?!

WOMAN I won't come back tomorrow! Let me in!

DENTIST If you don't go away, I'll call the police!

WOMAN Call them! (*hissing*) But it's not necessary!

DENTIST Pardon me?

WOMAN (*more gently*) Let me come in.

DENTIST My assistant has already left.

WOMAN I'm not here to get a filling in my tooth. I want to talk to you!

DENTIST (he opens the door, there's a lady in her fifties in the door) Come in, please!

WOMAN At last!

DENTIST Good evening! Isn't that what you wanted to say?

WOMAN No. I won't say hello to anybody just like that.

DENTIST (*he's seeing the guest to the living room*) I am a doctor, I have got used to being disturbed in the most unexpected moments. But not to say hello and not to introduce yourself, it's too much!

WOMAN Who told you I wouldn't introduce myself?

DENTIST Indeed, you didn't say so. (*offering her a seat*) Sit down, please... So? Who are you indeed?

WOMAN I'm Mary Rose, an American journalist.

DENTIST You don't say?

WOMAN Would you like to see my identity card?

DENTIST I'm not a passport controller! However I would really like to know how it is possible for you to speak such perfect Hungarian if you are American.

WOMAN It's possible, my dear Sir, because I have Hungarian roots and I didn't forget my mother tongue. Do you understand?

DENTIST Almost everybody is of Hungarian origin.

WOMAN Let's get down to the point. My topic is the second world war..

DENTIST Isn't it too complicated for you, my lady?

WOMAN No, because I am only interested in one detail, baron, which is not mentioned in the history books.

DENTIST (*surprised*) Nowadays there are no barons anymore! And so what would be that something that interests you?

WOMAN If Döme Sztójay the Prime Minister who organized the deportations and his top minister of economics, Béla Imrédy, known a bigot catholic, had been aware of the fact that 4000 Hungarian Christian women were recruited and transported to camp brothels?

DENTIST (*He gets up angrily from his seat.*) Why are you asking?

WOMAN Innocent prostitutes were deported. All the prostitutes in Saloon Clotilde in Terézváros - a quarter of Budapest - were deported.

DENTIST (*He's walking nervously back and forth biting his lips and he bursts out.*) I can't answer your questions.

WOMAN You were the dentist in Saloon Clotilde.

DENTIST Enough! Stop! I won't answer your questions. I didn't ask you to come here. Leave my flat immediately!

WOMAN Madame Clotilde was hiding Jewish women in the brothel.

DENTIST (*He's yelling.*) Please stop! And go away!

WOMAN Together with the prostitutes the Rose sisters hidden in the Saloon were deported as well. You didn't know about this either?

DENTIST (*pale*) I knew... (*He suddenly bursts out in tears.*) It's all about my wife and little Mary... (*He's falling onto the couch shakily asking short of breath.*) Are you happy now?... Go away!

WOMAN (*She runs out of the living room and comes back with a glass of water in his hand.*) Drink it!

DENTIST What's this?

WOMAN Water.

DENTIST Pour some whiskey into it!

WOMAN (*She pours some from the bottle on the small table*) Here you are.

DENTIST Thank you.

WOMAN Is your wife not at home?

DENTIST They took my wife, too, by mistake.

WOMAN And didn't she come back?

DENTIST No.

WOMAN And didn't you get married again?

DENTIST No... But now you should really stop please!

WOMAN Sorry!

After long silence

WOMAN I see.

She stands up looking at the man, takes a picture from the wall. She embraces it but when the dentist looks back, she drops it frightened.

WOMAN Sorry!

DENTIST *(angrily)* What are you doing?

WOMAN It was accidental. I'm sorry!

DENTIST Do you know who is in the picture?

WOMAN I know.

DENTIST *(stunned)* How come you know? *(after a little break)* Who sent you here? Who are you in reality?

WOMAN Don't get nervous! You have to take care of your heart. The doctors told this to you already when you were a child.

DENTIST Do you know this as well?

WOMAN „Who are you?” This is what you wanted to ask, isn't it?

DENTIST This... *(He bends down and picks up the framed picture.)* This is a photo of my little girl.

WOMAN Little girl?! Clara was twenty-four and Mary fourteen. You don't want to say that your wife gave birth to her at the age of ten? It doesn't usually happen even in Africa!

DENTIST Ok... she was not my daughter, true! But you can regard an adopted child as yours as well!

WOMAN I'm so sorry!

DENTIST I was her father... She was ten when her parents died in a car accident. The little girl was everything for us.

WOMAN Then why? *(trying to hold back her tears)* Then why did you send them to death?

DENTIST *(yelling)* I'm not guilty! *(short of breath)* I'm a poor devil. Do you understand? A poor devil!

WOMAN Why did you send them to Madame Clotilde's brothel?

DENTIST I thought it was the best thing to do. To hide Jewish women in a brothel! *(drinks)* Madame Clotilde was an old acquaintance of mine, and we began to prepare for hiding them in the brothel together... When the situation of the Jews in Budapest was getting more and more scary, Saloon Clotilde became a real place to hide. *(staring in front of him)* Clara was jumping around for joy if you can call joy what we thought was the only possibility to stay alive at that time.

WOMAN And then how do you explain the fact that Prónay's special forces together with SS soldiers turned up in the saloon and they made their way straight to the secret entrance of the Rose sisters' room.

DENTIST (*stunned*) What?!

WOMAN They kicked down the door, and took the girls to the bar kicking them. „Who are they?“ - They asked yelling. „Oh, they are really fine noble prostitutes!“ -answered the cleaning lady.

DENTIST (*muttering*) My hair turned grey in a week after that. Perhaps only that's why I survived the front service because in fact I didn't want to live... Later when I came back I couldn't even enter their rooms for a long time. Even now I only go in there if the cleaning lady asks me to do so with an excuse.

WOMAN (*surprised*) You regularly have their rooms cleaned?

DENTIST Yes, I do. You can go in and have a look at them.

WOMAN (*She opens one of the doors and is amazed.*) Oh!

DENTIST This room is Mary's. Just go in, have a look at it! (*The woman enters, the baron goes on.*) I left everything as it was. I didn't touch anything. If the cleaning lady puts something somewhere else, I immediately put it back. (*biased*) I am waiting for them to come back home...

WOMAN (*bursts out in tears*) If you are waiting for them and once they are here, why don't you embrace them? (*She steps out of the room with a doll in her hands*)

DENTIST (*stunned*) What did you say?

WOMAN (*sobbing*) Just like I'm embracing my sweet doll!

DENTIST Mary?!

WOMAN (*She's crying.*) Dad! (*after some minutes*) Long minutes pass and you don't even suspect who I am?!! (*She can hardly utter a word.*) Dad!...

DENTIST My little one! Mary!

WOMAN Little Mary died... when the first German officer...

DENTIST No! I don't want to hear about this! (*He holds her strongly.*) Please don't talk about this!

They are standing still for a long time.

WOMAN (*at a low voice*) I have to tell you everything. I'll die if I can't.

DENTIST (*nods*) I'm listening.

WOMAN (*She's crying again*) I buried my husband four months ago.

DENTIST (*sighs*) Oh, my dear! (*He kisses her, tells her to sit down and gives her a glass of water*) Tell me everything, please...

WOMAN (*after keeping silent*) My husband, Dr. Robert Gordon... His parents fled Hitler's Berlin and emigrated to the States. Robert started to work as a gynaecologist in New York. However after the years spent in Europe he didn't feel good in that country far away from Europe so he applied to become a military doctor in order to be able to go back there. The disembarking American military units set up well-equipped hospitals. I was a patient of Robert's as well. He was a very nice and good person, a Jewish believer. We talked a lot in

the hospital. We understood each other. Once - I remember well - it was when Sabbath just finished - he stepped into my tent with a big bunch of flowers. He was embarrassed and although in a very roundabout way but proposed to me. „Do you know Robert that I can't give birth to a child anymore?“ „I know Darling - he answered -, I operated you“ - and we first laughed and then cried.

DENTIST Did he treat Clara as well?

WOMAN No.

DENTIST Was she with you?

WOMAN Don't you know it? You really don't know it?

DENTIST (*with a face as pale as the wall*) What? I heard you stayed together.

WOMAN Indeed. For some time. But then... I'm sorry, but I don't want to talk about this!

DENTIST Please! I'm pleading you! Once again for the last time, you have to talk! (*He kneels down in front of her and takes her hand*) I beg you! I must know the truth. Baruch HaShem!

WOMAN (*yelling*) I don't want to!

DENTIST Jeanette, one of the prostitutes who came home said that Clara became ill. She died in a hospital. I'm begging you, please tell me what happened to her?

WOMAN The Nazis took her to hospital but there...

DENTIST There? (*encouraging her*) So? There?

WOMAN Her doctor realized that...

DENTIST Go on!

WOMAN (*yelling*) Is it so difficult for you to understand?! He realized that she was Jewish!

DENTIST And? (*Kissing her hands*) And?!

WOMAN (*yelling*) And! And! What and?! They took her to the concentration camp! And!!!

DENTIST (*in tears*) I see.

WOMAN (*after long silence*) And CIKLON B!

DENTIST I needed to know! I'm sorry!

They keep silent for a long time.

WOMAN After Robert's death I felt like I was suffocating. Everything was so nice just because Robert was with me.

DENTIST Did you leave everything there?

WOMAN Everything. I came home.

DENTIST My little one! You did well.

WOMAN And all that suffering I hadn't thought of for decades came all to my mind on the plane. The childhood! Clara! You! The love you gave me! The war! Life in the camp! (*Bursts out in tears*) Dad! I'm so confused. Help me! Please! (*With an apologising look*) I've begun to hate you too!

DENTIST Don't think about it anymore, my little angel!

WOMAN Can you forgive me?

DENTIST You didn't do anything I should forgive you for!

WOMAN Thank you, Dad! And aren't you angry with me for not coming to visit you after the war? *(After a break)* What person have I become? Now I'm alone and I run to you?

DENTIST You have found the way home. You have come home. *(He's showing it with his hand.)* That is your room. Everything is yours. Look around!

WOMAN *(sniffing)* I didn't even write you a letter.

DENTIST Don't blame yourself! Staying with a wonderful person - Baruch HaShem - on the other side of the world, you forgot what had happened to you.

WOMAN *(whispering)* It's great to hear your voice! *(She hugs him)*

DENTIST *(laughing)* Is it possible to get decades younger this way?

WOMAN I don't understand you.

DENTIST You loved me like this when you were a little girl. But you already forgot it.

WOMAN *(with tears in her eyes)* But it's so nice!

What has happened unsettled the late baron so much that he's trembling all over his body. He runs to the window, opens it and breathes in fresh air. Outside it's lightening, thundering, the wind is blowing and it begins to rain.

DENTIST Is there God?

WOMAN Gorkij writes, if you believe, there is.

Der Salon „Clotilde“

Drama in einem Akt

(Übersetzerin: Klara Kohlhepp)

Personen:

ZAHNARZT
EINE FRAU

Es geschieht in Budapest, in Újlipótváros, am Anfang der neunziger Jahre. Der Zahnarzt ist ein wohlbetuchter, alter Herr. In seinem stilvoll eingerichteten Wohnzimmer öffnet er das Fenster. Der Straßenlärm dringt ein, er schließt das Fenster, geht zum Radio und schaltet es ein. Es erklingt Tschaikowskys B-Moll Klavierkonzert. Er setzt sich in den Sessel, nimmt aus einem Schachtel eine Zigarre und zündet es an.

Es läutet an der Tür.

ZAHNARZT (ruft von drinnen): Heute ist keine Sprechstunde mehr!

FRAU (laut von draußen): Ja ich weiß, ich kann lesen!

ZAHNARZT: Dann kommen Sie bitte morgen! Es ist schon spät, haben Sie denn keine Uhr?

FRAU: Nein, ich komme nicht morgen! Lassen Sie mich jetzt rein!

ZAHNARZT: Wenn Sie nicht sofort gehen, rufe ich die Polizei!

FRAU: Rufen Sie doch! (fauchend) Und er droht mir noch!

ZAHNARZT: Bitte?!

FRAU (etwas besänftigter): Ich würde gern reinkommen.

ZAHNARZT: Meine Assistentin ist aber schon nach Hause gegangen.

FRAU: Ich brauche aber keine Zahnbehandlung, ich möchte gern mit Ihnen sprechen.

ZAHNARZT (öffnet die Tür und eine ungefähr fünfzig jährige Frau steht an der Türschwelle)
Bitte sehr!

FRAU: Endlich!

ZAHNARZT: Guten Abend! Wollen Sie mich nicht grüßen?

FRAU: Nein, ich begrüße nicht jeden.

ZAHNARZT: (weist den Weg ins Wohnzimmer) Ich bin Arzt, ich bin es gewohnt zu den ungewöhnlichsten Zeiten gestört zu werden. Doch dass man mich nicht begrüßt und sich nicht vorstellt ist einfach der Gipfel!

FRAU: Wer hat es Ihnen gesagt, dass ich mich nicht vorstelle?

ZAHNARZT: Das hat man wirklich nicht gesagt. (Er bietet ihr einen Platz an). Bitte, setzen Sie sich! Also, mit wem habe ich das Vergnügen?

FRAU: Ich bin Mary Rose, eine Journalistin aus der USA.

ZAHNARZT: Sagen Sie bloß...

FRAU: Wollen Sie meinen Ausweis Sehen?

ZAHNARZT: Ich bin doch kein Grenzbeamte. Doch eines würde mich schon interessieren: wenn sie eine Amerikanerin sind, wie kommt es, dass Sie so ausgezeichnet ungarisch sprechen?

FRAU: Mein lieber Herr, es ist deshalb möglich, weil ich aus Ungarn stamme und ich habe meine Muttersprache nicht vergessen. Verstehen Sie?

ZAHNARZT: Fast jede stammt aus Ungarn.

FRAU: Gehen wir bitte zur Sache! Mein Thema ist der Zweite Weltkrieg.

ZAHNARZT: Haben Sie sich nicht ein wenig zu viel vorgenommen?

FRAU: Nein, denn mich interessiert nur ein Detail, Herr Baron, was nämlich nicht in den Geschichtsbüchern erwähnt ist.

ZAHNARZT: (ist verwundert) Heute gibt es keine Baronen mehr! Aber trotzdem, was wäre es, was Sie bewegt?

FRAU: Ob Döme Sztójay, Deportationsminister und Béla Imrédy, der Wirtschaftsminister, ein bekennender Katholik darüber Beschied wussten, dass viertausend christliche Frauen rekrutiert und in die Feldbordellen geliefert worden sind?

ZAHNARZT: (springt verärgert auf): Warum fragen Sie das mich?

FRAU: Unschuldige Straßenmädchen wurden abtransportiert. Alle Hurren aus dem Salon „Clotilde“ wurde verschleppt.

ZAHNARZT (geht nervös auf und ab, beißt er sich in die Lippen und dann bricht es aus ihm raus): Ich kann Ihre Fragen nicht beantworten.

FRAU: Sie waren doch der Zahnarzt im Salon „Clotilde“.

ZAHNARZT: Genug! Hören Sie auf! Ich beantworte Ihre Fragen nicht! Ich habe Sie nicht eingeladen! Verlassen Sie sofort meine Wohnung!

FRAU: Madame Clotilde hat im Salon Jüdinnen versteckt.

ZAHNARZT (brüllt):Hören Sie bitte endlich auf und gehen Sie!

FRAU: Mit den Nutten zusammen wurden auch die Mädchen „Rózsa“ deportiert, haben Sie es nicht gewusst?

ZAHNARZT (wird blass): Ich habe es gewusst... (er bricht plötzlich in Tränen aus) Es geht um meiner Frau und die kleine Maria (kraftlos sackt er auf dem Couch zusammen und fragt von Übelkeit geplagt): Sind Sie jetzt glücklich?!... Gehen Sie doch weg!

FRAU: (Sie läuft aus dem Wohnzimmer und kommt dann mit einem Glas Wasser zurück) Trinken Sie es!

ZAHNARZT: Was ist das?

FRAU: Wasser.

ZAHNARZT: Geben Sie ein wenig Whisky dazu!

FRAU: (schenkt aus der Flasche, was auf dem Tisch steht, ein) Bitte sehr!

ZAHNARZT: Danke!

FRAU: Ist Ihre Frau denn nicht zu Hause?

ZAHNARZT: Meine Frau wurde irrtümlich auch deportiert.

FRAU:kehrte sie denn nicht zurück?

ZAHNARZT: Nein.

FRAU: Und heirateten Sie nie wieder?

ZAHNARZT: Nein... Aber bitte, hören sie jetzt wirklich auf!

FRAU: Entschuldigen Sie, bitte!

Nach eine Zeit der Stille

FRAU: Ich verstehe...

Sie steht auf; während sie den Zahnarzt beobachtet, nimmt sie ein Foto von der Wand und umarmt es, aber als der Arzt sie ansieht, erschreckt sie sich und lässt es fallen.

FRAU: Verzeihung!

ZAHNARZT: (wütend) Was machen Sie denn da?!

FRAU: Es war aus Versehen, bitte entschuldigen Sie!

ZAHNARZT: Wissen Sie, wer auf diesen Foto zu sehen ist?

FRAU: Ich weiß es.

ZAHNARZT: (betroffen) Woher wissen Sie es? (nach einer kurzer Pause) Wer hat Sie hergeschickt? Und wer sind Sie eigentlich?

FRAU: Regen Sie sich nicht auf, Sie sollten ihren Herz schonen, schon als Sie ein Kind waren sagten dies die Ärzte.

ZAHNARZT: Ach, davon wissen Sie auch?

FRAU: „Wer sind Sie?“ Das wollen Sie mich doch fragen, nicht wahr?

ZAHNARZT: Das...(er beugte sich um das Foto aufzuheben) das ist. Auf diesem Foto ist mein Töchterchen zu sehen.

FRAU: Töchterchen?! Klara war vierundzwanzig und Maria vierzehn. Sie wollen mir doch nicht erzählen, dass ihre Frau mit zehn gebar? Das ist nicht einmal in Afrika üblich!

ZAHNARZT: Also gut... Sie war nicht meine eigene Tochter, das ist wahr! Aber man betrachtet nicht nur sein eigenes Blut als leibliches Kind.

FRAU: Verzeihen Sie!

ZAHNARZT: Ich war ihr Vater... Sie war zehn als ihre Eltern bei einem Verkehrsunfall starben. Das Mädchen war alles für uns.

FRAU: Warum dann (mit den Tränen kämpfend), warum schickten Sie sie in den Tod?

ZAHNARZT: (brüllend) Ich bin unschuldig! (keuchend) Ich bin untröstlich, verstehen Sie? Ein unglücklicher Mann.

FRAU: Warum haben Sie sie in das Bordell von Madame Clotilde geschickt?

ZAHNARZT: Ich hielt es für die Idee des Jahrhunderts Jüdinnen in einem Bordell zu verstecken. (er trinkt) Madame Clotilde war eine alte Bekannte und wir fingen an einen

Versteck vorzubereiten. Und als der Situation der Juden in Pest immer schwieriger wurde, bot der Salon „Clotilde“ einen guten Unterschlupf. (er starrt vor sich hin) Klara hüpfte vor Freude herum, wenn ich die vermutlich einzige Möglichkeit am Leben zu bleiben überhaupt Freude nennen darf.

FRAU: Und wie erklären Sie es sich, dass die Prónay-Truppen in Begleitung von SS Soldaten erschien und gleich zum geheimen Eingang des Zimmers das Mädchen „Rosa“ rannten?

ZAHNARZT (fassungslos) Was?!

FRAU: Sie traten die Tür ein. Sie trieben die Mädchen im Bar zusammen. „Wer sind sie?!“ riefen die Eindringlinge. „Oh, sie sind alle piekfeine Nutten!“ Antwortete die Putzfrau.

ZAHNARZT: (vor sich hinmurmeln) Innerhalb von einer Woche ergraute ich. Vielleicht überlebte ich die Front nur, weil ich eigentlich sterben wollte. Später, nach meiner Heimkehr, konnte ich ihre Zimmer nicht betreten. Auch jetzt gehe ich nur hinein, wenn die Putzfrau mich aus irgendeinen Grund mich ruft.

FRAU (erstaunt) Sie lassen für sich putzen?

ZAHNARZT: Ja, ich lasse für mich putzen... Sie dürfen eintreten, sie dürfen sie sehen...

FRAU (öffnet eine der Türen und wundert sich) Oh!

ZAHNARZT: Dieses Zimmer gehört Maria. Gehen Sie rein, schauen Sie sich um! (die Frau tritt ein und der Baron erzählt weiter) Ich ließ alles so, wie es war. Ich berühre nichts. Falls die Putzfrau etwas verstellt, stelle ich es sofort zurück (befangen) Ich warte dass sie heimkommt.

FRAU (bricht in Tränen aus) Wenn Sie doch auf sie warten aber sie schon da ist, warum umarmen Sie sie nicht? (mit einer Puppe in der Hand geht sie aus dem Zimmer)

ZAHNARZT (verstört) Was reden Sie da?!

FRAU (schluchzend) So wie ich meine treue Puppe gerade umarme...

ZAHNARZT: Maria?!

FRAU (weint) Papa! (nach einer kurze Pause) Nach diesem schweren Momente ahntest es nicht, wer ich bin? (ihr Weinen erschwert das Reden) Papa...!

ZAHNARZT: Meine Kleine! Meine Maria!

FRAU: Die kleine Maria starb aber, als der deutscher erster Offizier...

ZAHNARZT: Nein! Das will ich nicht hören! (er drückt sie an sich) Bitte, rede nicht darüber! Sie stehen lange bewegungslos da.

FRAU (leise) Ich muss dir aber alles erzählen. Ich sterbe, wenn ich es nicht darf.

ZAHNARZT (winkt): Ich höre Dir zu.

FRAU (sie weint wieder) Vor vier Monaten beerdigte ich meinen Mann.

ZAHNARZT (seufzt) Oh, mein Sternchen! (er küsst sie, setzt sie hin und gibt ihr ein Glas Wasser zu trinken). Erzähle mir bitte alles!

FRAU (nach einer Zeit des Schweigen) Mein Mann, Dr. Robert Gordon... seine Eltern flüchteten aus Berlin, vor Hitler nach Amerika. Robert begann als Gynäkologe in New York zu arbeiten, aber er fühle sich nicht wohl fernab von Europa. Er meldete sich zu Militär um zurückkehren zu können. Die Truppen richteten Krankenhäuser ein. Auch ich war eine Patientin von Robert. Er war sehr lieb und gottesfürchtig. Ein gläubiger Jude. Wir redeten viel

miteinander im Krankenhaus, wir verstanden uns gut. Ich erinnere mich gut daran, einmal als der Schabbes gerade hinausging, trat er in meinem Zimmer mit einem Blumenstrauß in der Hand; er war verlegen und bat um meine Hand. „Weißt du, Robert, dass ich keine Kinder kriegen kann?“ - „Ich weiß es meine Liebe, denn ich habe dich operiert“. Wir lachten und dann weinten wir zusammen.

ZAHNARZT: Behandelte er auch Klara?

FRAU: Nein.

ZAHNARZT: War sie bei dir?

FRAU: Weißt du es denn nicht? Wirklich nicht?

ZAHNARZT: (mit bleichen Gesicht) Ich habe doch gehört, dass ihr zusammen geblieben seid.

FRAU: Ja, eine Zeit lang, in der Tat. Aber dann... entschuldige, aber ich will darüber nicht reden.

ZAHNARZT: Bitte, ich flehe dich an. Noch ein letztes Mal, aber erzähle mir! (er kniet sich vor ihr hin und nimmt ihre Hand in seiner) Bitte, Ich muss die Wahrheit wissen. Báruch Ha sém!

FRAU (schreit) Ich will es nicht!

ZAHNARZT: Jeanette, eine Nutte, die heimkehrte, erzählte, das Klara krank wurde Sie starb in einem Krankenhaus. Bitte, erzähl mir, was passiert ist!

FRAU: Die Nazis brachten sie ins Krankenhaus, aber dort...

ZAHNARZT: Dort? (aufgeregt) Also, was war dort?

FRAU: Der behandelnde Arzt hat rausbekommen, dass...

ZAHNARZT: Weiter!!!

FRAU: Bist du vielleicht schwer von Begriff! Er kam darauf dass sie Jüdin ist.

ZAHNARZT: Und? (er küsst ihre Hand) Und?!

FRAU: Und! Und! Was und?! Sie wurde ins KZ gebracht. Und!

ZAHNARZT: (mit Tränen in den Augen) Ich verstehe.

FRAU (nach eine langes Schweigen) Und Zyklon B!

ZAHNARZT: Bitte, verzeih mir! Ich musste es wissen!

Sie schweigen lange

FRAU (fängt an zu erzählen) Nach dem Tod von Robert hatte ich das Gefühl, dass ich ersticke. Nur weil Robert lebte, war alles schön.

ZAHNARZT: Hast du alles da gelassen?

FRAU: Alles. Ich bin heimgekehrt.

ZAHNARZT: Das hast du gut gemacht, meine Kleine!

FRAU: Und all das Leid, was ich Jahrzehnte lang verdrängt habe ist mir während des Fluges hochgekommen. Die Kindheit. Klára. Du. Deine Liebe und wie du mich damit überhäuft hast. Der Krieg. Das Leben im Lager. (sie fängt wieder an zu weinen) Papa! Ich bin so durcheinander, bitte hilf mir! (sie scheut schuldbewusst) Ich habe angefangen sogar dich zu hassen.

ZAHNARZT: Denke nicht mehr daran, mein Engelchen!

FRAU: Kannst du mir verzeihen?

ZAHNARZT: Du hast doch nichts getan, wofür ich dir verzeihen müsste!

FRAU: Danke, Papa. Und bist du mir auch nicht böse, dass ich nach dem Krieg nicht nach dir gesehen habe? (nach eine kleine Pause) was für ein Mensch ist aus mir geworden? Ich bin allein geblieben und flüchte zu dir!

ZAHNARZT: Du fandst den Weg nach Hause. (er zeigt es) Dein Zimmer. Es gehört alles dir. Scheu dich nur um.

FRAU: (schluchzt) Ich habe dir nicht mal einen Brief geschrieben.

ZAHNARZT: Mache dir bitte keine Vorwürfe! Neben einen großartigen Mann, Báruch Ha Sém, an das andere Ende der Welt konntest du all das vergessen, was dir widerfahren ist.

FRAU (flüstert) Deine Stimme tut mir so gut (sie umarmt ihn)

ZAHNARZT: (lacht) Ist es möglich plötzlich Jahrzehnte jünger zu werden?

FRAU: Ich verstehe dich nicht.

ZAHNARZT: Du hast es schon vergessen, aber du hast dich so an mich gekuschelt, als du ein kleines Mädchen warst.

FRAU (ihre Tränen laufen) Deswegen tut es so sehr gut!

Die Geschehnisse wühlen den ehemaligen Baron so sehr auf, dass er im ganzen Körper zittert. Er eilt zur Fenster, öffnet es und atmet die frische Luft tief ein. Draußen blitzt und donnert es, der Wind weht und es fängt an zu regnen.

ZAHNARZT: Gibt es einen Gott?

FRAU: Gorki meinte ja, wenn du an ihm glaubst.